

CHARTER MET DE HORECASECTOR FISCAAL LUIK

1 MEI 2016

Federale
Overheidsdienst
FINANCIËN

comeos

Fédération
HoReCa
Wallonie

JOHAN VAN OVERTVELDT

MINISTER VAN FINANCIËN
EN FISCALE FRAUDEBESTRIJDING

WILLY BORSUS

MINISTER VAN MIDDENSTAND, ZELFSTANDIGEN,
KMO'S, LANDBOUW EN MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE

BART TOMMELEIN

Staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude,
Privacy en Noordzee

VOORWOORD

Op voorstel van voormalig staatssecretaris voor bestrijding van de fiscale fraude Elke Sleurs, minister van Financiën en bestrijding van de fiscale fraude Johan Van Overtveldt, staatssecretaris voor bestrijding van de sociale fraude Bart Tommelein, en in samenwerking met vice-eerste minister en minister van Werk en Economie Kris Peeters, minister van Sociale Zaken, Maggie De Block en minister van Middenstand, Zelfstandigen en KMO's Willy Borsus, heeft de ministerraad op vrijdag 6 februari het Horecaplan 2015 goedgekeurd.

Deze regering wil, in het verlengde van de vorige regeringen, evolueren naar een 100 % witte horeca. Ze wil dit evenwel doen binnen een realistisch kader, zodat ze de tewerkstelling kan vrijwaren in een sector met veel arbeidskrachten, rekening houdend met de specifieke kenmerken van deze sector (weekend- en avondwerk). In 2010 is het traject naar verwittiging gestart met een btw-verlaging voor de restaurant- of cateringdiensten van 21 naar 12 %.

In het regeerakkoord van 9 oktober 2014 zijn drie bijkomende lastenverlagingen voor de horeca opgenomen, nl. voor overuren, gelegenheidsarbeid en flexi-jobs. Deze maatregelen komen bovenop betreffende btw-verlaging van 2010 en het horecaplan onder de vorige legislatuur. Deze lastenverlagingen werden in de loop van 2015 ingevoerd. De invoering van het GKS gebeurt dus samen met deze bijkomende lastenverlagingen.

Dit charter houdt, binnen dit verwittigingstraject, rekening met de eerdere regelgeving¹ die voor bepaalde horecazaken de verplichting invoerde (1) om zich tegen uiterlijk 28.02.2015² als toekomstige gebruiker van een witte kassa met blackbox bij de FOD Financiën te registreren en (2) om deze tegen uiterlijk 01.01.2016 te installeren.

Zaken die louter dankzij de nieuwe regeling³ onder het verplicht gebruik van een GKS zouden vallen dienen zich te registreren voor 01.07.2016. De aankoop van hun GKS-systeem dient te gebeuren voor 01.10.2016 en deze kassa dient uiterlijk op 01.01.2017 operationeel te zijn.

Vanaf 1 mei 2016 zal de fiscale administratie de registratie, de bestelling, de aanwezigheid en het gebruik van deze verplichte kassa op gerichte wijze controleren.

De regering wil de levensvatbaarheid van de horeca, die een belangrijke economische en maatschappelijke rol heeft, absoluut verzekeren.

Onderhavig document geeft uitvoering aan het fiscaal aspect van de beslissing van de Ministerraad van 6 februari 2015 tot het afsluiten van een charter met de fiscale controlediensten, alsook aan het regeerakkoord van 9 oktober 2014.

CHARTER

De ondertekenende partijen zijn van mening dat de drie stadia in de strijd tegen fiscale fraude – de informatie/preventie, de opsporing en de bestrafing – moeten worden verenigd.

¹ Beslissing Btw, nr. E.T.123.798, dd. 24.01.2014 (arrest nr. 232.549 van 14.10.2015 van de Raad van State)

² De uiterlijke datum om te voldoen aan de registratieverplichting, die aanvankelijk werd vastgesteld op 28 februari 2015, werd gewijzigd naar 30 april 2015.

³ Art. 21bis (nieuw) van het Koninklijk Besluit nr. 1

Dit charter strekt ertoe de wederzijdse vertrouwensrelatie tussen de horecaondernemer en de controlediensten verder te verbeteren. Zowel horecaondernemers als controlediensten hebben belang bij een positief en efficiënt verloop van de controles en een professionele nazorg.

De strijd tegen fiscale fraude in de horeca zal, zoals de voorbije jaren, worden voortgezet, maar mag niet beperkt blijven tot een repressieve aanpak. De regering is van oordeel dat de sector enerzijds gesensibiliseerd moet worden dat de registratie en installatie van een witte kassa een wettelijke verplichting is, maar dat daar anderzijds bijkomende lastenverlagingen en flexibilisering tegenover staat. De regering zet dan ook met het horecaplan in op extra stimulansen die niet aangegeven werk minder aantrekkelijk maken, zoals flexi-jobs, goedkopere overuren, studentenarbeid in uren,...

1. Preventieve acties

De ondertekenende partijen sensibiliseren de ondernemingen in de sector actief aan de hand van informatiecampagnes, studiedagen of enig ander informatiekanaal over de invoering van het geregistreerd kassasysteem, alsook het op legale wijze organiseren van het ondernemen in de horecasector en het vermijden van fiscale fraude.

Zo wordt alle noodzakelijke informatie over het geregistreerd kassasysteem zoals voorheen op geactualiseerde wijze verder bijgehouden op de website <http://www.geregistreerdkassasysteem.be>. De website laat de horeca-uitbater tevens toe zich te informeren wat zijn registratieverplichting betreft. De administratie engageert zich om de website verder te onderhouden.

De administratie doet in het kader van haar algemene opdracht bovendien het nodige om de doelgroep te informeren en te sensibiliseren via gerichte communicatieacties en bezoeken ter plaatse. Zo is bijvoorbeeld op 4 mei 2015 reeds gestart met sensibiliseringsbezoeken in uitbatingen die zich nog niet hebben geregistreerd en die waarschijnlijk toch over een GKS zullen moeten beschikken. Tijdens deze bezoeken wordt door de horecaondernemer o.a. een informatiebrochure verkregen en wordt samen met hem nagekeken of hij/zij voor die uitbating effectief in de loop van 2015 moest overstappen op een GKS. Daarbij wordt het belang van de registratie in de GKS-toepassing nogmaals benadrukt. De administratie blijft dergelijke CRM-acties⁴ ondernemen in de hoop dat zo veel mogelijk horecazaken die tot de doelgroep behoren, geregistreerd zijn en een GKS in gebruik nemen.

Daarnaast blijft de administratie deelnemen aan studiedagen die tot doel hebben de horeca-uitbater beter te informeren inzake het geregistreerd kassasysteem.

De klemtoon ligt tot 1 mei 2016 bijgevolg niet zozeer op een repressieve aanpak, maar op het verschaffen van informatie en sensibilisering.

Enerzijds werd de toepassing van de niet-proportionele fiscale geldboeten die verband houden met het geregistreerd kassasysteem, vastgesteld in koninklijk besluit nr. 44 van 9 juli 2012 tot vaststelling van het bedrag van de niet-proportionele fiscale geldboeten op het stuk van de belasting over de toegevoegde waarde, Bijlage, Afdeling 2, II, in het verleden opgeschort tot 1 januari 2016 (z. punt 10 van Besl. nr. E.T. 127.190 van 26.11.2014, raadpleegbaar op www.fisconetplus.be).

Anderzijds zal de FOD Financiën, Algemene Administratie van de Fiscaliteit, vanaf 1 mei 2016, op een proactieve wijze controleacties organiseren die zijn gericht op onder meer de afwezigheid van registratie of het niet-gebruik van de verplichte kassa in de horecasector voor de doelgroep die zich

⁴ Customer Relationship Management

vóór 30 april 2015 moest registreren en onder de nieuwe regeling nog steeds onder de doelgroep vallen. Deze acties zullen aan het grote publiek worden bekend gemaakt door middel van een aankondiging (website <http://financien.belgium.be>), derwijze dat dit de ondernemers in de horecasector aanzet hun fiscale verplichtingen correct en spontaan te vervullen. Die controleacties zijn bijgevolg niet enkel repressief van aard, maar hebben tevens tot doel een ontradend effect te creëren.

Om de controles uit te voeren zullen de controlediensten gebruik maken van een controlemodel dat zo objectief mogelijk wordt opgesteld en streeft naar uniformiteit en objectiviteit. Dit controlemodel blijft een intern werkdocument; dit model zal evenwel geen nieuwe verplichtingen opleggen aan de sector.

De proactieve aankondiging van de controleacties zullen een inzicht verschaffen in het voorwerp van de door de agenten te verrichten controles. Dit heeft tot doel de transparantie en het informatieve aspect te bevorderen en laat toe aan de horecaondernemingen om een auto-controlesysteem in te voeren.

De ondertekenende organisaties verbinden er zich toe hun leden op volledige en juiste wijze te informeren wat betreft de invoering van het geregistreerd kassasysteem. Zij zullen hun leden in dat kader doorverwijzen naar de website <http://www.geregistreerdkassasysteem.be>. Zij zullen hun leden eveneens aanzetten tot het op legale wijze organiseren van het ondernemen en het werk in de horecasector en zullen hen wijzen op de extra stimulansen die in het kader van het Horecaplan 2015 worden aangereikt aan de horeca-uitbater.

Daarnaast verbindt de administratie zich ertoe om binnen redelijke termijn een antwoord te bieden op de verschillende praktische vragen van de Federaties en van de betrokken ondernemingen.

2. Invoering van het GKS

De administratie waakt over de uitvoerbaarheid van de GKS-regelgeving, rekening houdend met de eigenheid van de sector.

De uitbaters zullen de geldende regelgeving in acht nemen indien de werking van het GKS onvrijwillig verstoord zou zijn, en ter zake de nodige voorzorgsmaatregelen nemen.

De administratie zal, binnen de grenzen van haar bevoegdheden en geval per geval, rekening houden met de technologische problemen van het GKS die een uitbater eventueel en onvrijwillig zou ondervinden voor het bewaren van de gegevens.

Er zal door de administratie bij de certificatie op worden toegezien dat de gegevens in de zwarte doos leesbaar worden gemaakt voor de belastingplichtige. Als 'leesbaar' dient hier te worden verstaan : de mogelijkheid om de gegevens in de Fiscale Data Module (FDM) te consulteren en desgewenst te kopiëren. Deze gegevens zijn grotendeels tekstleesbaar door middel van de meest courante bureauticatoepassingen (MS Excel, Kladblok,...). Ze kunnen, desgewenst, daarnaast ook meer gestructureerd worden bekeken en bewaard door middel van bijkomende software; voor dit laatste dient de belastingplichtige, in voorkomend geval, zelf in te staan.

3. Selectie en detectie

Controles zijn geen doel op zich maar wel een middel in de strijd tegen fiscale fraude. De **detectie** en **selectie** van ondernemingen voor controle is gebaseerd op risicoanalyse. Zo kan voor ondernemingen de geautomatiseerde behandeling van de aangifte leiden tot een selectie voor controle van eventuele onregelmatigheden. Ook andere indicatoren kunnen van belang zijn bij de selectie van dossiers met een verhoogd fiscaal risico.

Eén van die andere indicatoren waarop de selectie van ondernemingen voor controle kan plaatsvinden is de al of niet registratie, alsook de aanwezigheid en het correct gebruik van een geregistreerd kassasysteem. Ondernemingen die zich bijvoorbeeld niet of laattijdig registreren voor een dergelijke kassa hebben een verhoogd risico op controle.

Wat daarentegen de ondernemingen betreft die het geregistreerd kassasysteem tijdig hebben ingevoerd en op een correcte wijze gebruiken, zullen de gegevens van het geregistreerd kassasysteem, zoals voorzien in het Horecaplan 2015, niet systematisch worden aangewend om controleacties uit te voeren naar het verleden (tijdens de periode waarin een dergelijke kassa niet in gebruik was en er tevens geen verplichting bestond een dergelijk kassasysteem te gebruiken (d.i. de periode vóór 1 januari 2016).

Rekening houdend met het toepasselijk fiscaal-juridisch kader waarin wordt gewerkt, de wettelijke mogelijkheden waarover de administratie beschikt alsook de bezorgdheid van de Regering en de sector ter zake, wordt gesteld dat, wat de individuele controles betreft, omzetcijfers die blijken uit de geregistreerde kassa niet zonder meer worden geëxtrapoleerd van het ene naar het andere jaar.

Onderhavig charter is tevens van toepassing op ondernemingen die het geregistreerd kassasysteem op vrijwillige basis reeds hadden ingevoerd vóór 1 januari 2016 of vrijwillig een GKS invoeren.

De administratie is tot onderhavig engagement slechts gehouden - gelet op het feit dat het charter kadert binnen de aan de horecasector opgelegde verplichting tot implementatie van een geregistreerd kassasysteem - ten aanzien van die ondernemingen bij wie de geregistreerde kassa volgens de vigerende regelgeving tijdig operationeel is en voor zover die belastingplichtigen een dergelijke kassa op correcte wijze gebruiken.

De administratie behoudt zich het recht voor controleacties te organiseren die strikt gericht is op de controle van de correcte implementatie en werking van de diverse modellen van het geregistreerd kassasysteem die op de markt werden gebracht. Deze acties zijn beperkt in omvang en worden uitgevoerd door de informaticadiensten van de Algemene Administratie van de Fiscaliteit. De controles die worden uitgevoerd in het kader van die acties zijn bijgevolg niet systematisch van aard en hebben bovendien niet tot doel omzetcontroles uit te voeren naar het verleden toe (cfr. supra).

4. Controleacties

De controleagenten voeren hun controleopdracht zoals steeds correct en integer uit. Zij stellen zich dienstbaar en toegankelijk op naar de gecontroleerde ondernemingen toe en oefenen hun ambt kwaliteitsvol, neutraal en objectief uit.

De controleagenten nemen de geldende wet- en regelgeving in acht en behandelen de gecontroleerde ondernemingen op een gelijke, onpartijdige en onbevooroordeelde wijze. Ze motiveren hun beslissingen, geven de voorkeur aan dialoog en vertrouwen en zijn transparant over de aard en het voorwerp van de door hen verrichte controleopdracht.

Tijdens de controles waken de controleagenten, telkens wanneer dat mogelijk is, erover de goede werking van de onderneming niet te verstoren, en behandelen ze hun gesprekspartners correct.

De ondernemingen zullen zich constructief opstellen gedurende de controle, de gevraagde inlichtingen verstrekken en de boeken en stukken waartoe zij worden verzocht, voorleggen.

De controleagenten geven prioriteit aan structurele problemen. Zij treden preventief op en coachen waar mogelijk de horecaondernemingen in de oplossing van mogelijke problemen. Zo kan de controleagent, bijvoorbeeld, informatie verschaffen over hoe aan eventuele vastgestelde inbreuken in de toekomst kan worden verholpen.

Voor een goed verloop van de controles is het aangewezen dat de ondernemers bovendien geïnformeerd worden over de eventueel vastgestelde overtredingen en de gevolgen hiervan. Ook de mogelijkheden tot beroep en op welke wijze de reglementering kan worden geraadpleegd worden meegedeeld.

5. Opvolging

Uit blijvende zorg voor de openbare dienstverlening hanteert en waarborgt de FOD Financiën een professionele en strikte methodiek op het vlak van zijn kernactiviteiten. Enerzijds door het ontwikkelen van efficiëntere werkmethodes die meer rekening houden met de behoeften van iedereen, anderzijds door een nieuwe bestuurscultuur op te bouwen die de medewerkers meer ruimte geeft en tegelijkertijd meer beroep doet op hun verantwoordelijkheid.

Door aan de rechtmatige verwachtingen van de maatschappij te beantwoorden, wil de FOD Financiën een vertrouwensrelatie aangaan met de burger en ervoor zorgen dat iedereen zijn verplichtingen nakomt met volledige eerbiediging van de wet.

Na de controle worden de ondernemingen zo spoedig mogelijk op de hoogte gebracht van het resultaat van de controle, alsook de eventuele bijstellingen die verwacht worden. Opnieuw wordt door de controleagent aandacht gegeven aan begeleiding en ondersteuning.

Eventuele vragen van de ondernemingen kunnen worden gesteld aan de controleagent, evenals aan de hiërarchisch meerdere van de controleagent, die binnen een redelijke termijn antwoord verstrekt.

6. Evaluatie

Elk jaar, na een periode van twaalf maanden vanaf de ondertekening van deze overeenkomst, zal de FOD Financiën, in overleg met de ondertekenende partners, de uitvoering ervan evalueren. De partners zullen een verslag opstellen over de manier waarop de controles werden uitgevoerd.

Er zullen rondetafelgesprekken worden georganiseerd waarop de ondertekenende partijen de besluiten van deze rapporten zullen bespreken. De evaluatie zal betrekking hebben op de onregelmatigheden die werden vastgesteld en de aard ervan, op een algemene en anonieme wijze.

Op basis van de resultaten van de aldus uitgevoerde evaluatie zullen de ondertekenende partijen voorstellen kunnen formuleren met het oog op de verbetering van de werking van deze overeenkomst. Zij zullen tevens voorstellen kunnen doen ter voorkoming van inbreuken, versterking van interne en externe controlemechanismen, wetgeving en informatieverstrekking, naar de leden van de ondertekenende partijen toe.

Deze overeenkomst treedt in werking op 1 mei 2016.

De minister van Financiën en Fiscale
Fraudebestrijding

De minister van Middenstand, Zelfstandigen en
KMO's

Johan VAN OVERTVELDT

Willy BORSUS

De staatssecretaris voor de bestrijding van de sociale fraude

Bart TOMMELEIN

FOD Financiën, Algemene Administratie van de Fiscaliteit

Horeca Vlaanderen

Horeca Brussel

Filip VANHEUSDEN

Yvan ROCQUE

Horeca Wallonië

Comeos

Thierry NEYENS

Dominique MICHEL